

N:o 134.

Ank. till Riksd. kansli den 7 maj 1906, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition, angående försäljning af mark från lotten n:o 1 af Dalby kungsgård i Malmöhus län;

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition (n:o 127) af den 7 sistlidne april har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

att ett å en af J. N. Thuring år 1906 upprättad kartskiss med litt. a utmärkt område om 0,5 hektar måtte från lotten n:o 1 af Dalby kungsgård i Dalby socken och Torna härad af Malmöhus län för alltid afsöndras och till Dalby församling med äganderätt upplåtas mot erläggande, vid tillträdet till Flyinge hingstdepå af en köpeskilling af 2,500 kronor samt under villkor i öfrigt:

att området måtte af församlingen tillträdas vid utgången af nu löpande arrendeperiod den 14 mars 1914 eller dessförinnan å tid, hvarom församlingen kunde med vederbörande arrendator öfverenskomma;

att församlingen skulle vara skyldig att, om så påfordrades, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel i områdets gräns mot kronans mark; samt

att församlingen ensam vidkändes de med områdets afsöndring samt med köp och lagfart därå förenade kostnader.

I detta ärende har departementschefen till ofvanberörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Lotten n:o 1 af Dalby kungsgård i Dalby socken och Torna härad af Malmöhus län, som är anslagen till Flyinge hingstdepå, är genom domänstyrelsens kontrakt den 27 oktober 1893 utarrenderad för tiden intill den 14 mars 1914 mot årligt arrende till nämnda hingstdepå af 15,000 kilogram hö, 21,000 kilogram halm och 25,200 kilogram hafre jämte kontant 2,860 kronor.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd skrift har ordföranden i Dalby församlings kyrkoråd, prebendekomministern Alfred Knöös, under åberopande af vid skriften fogade utdrag af protokoll vid kyrkostämma med församlingen den 15 november 1903 och vid sammanträde med kyrkorådet den 17 juli 1904, å församlingens vägnar anhållit, det Kungl. Maj:t måtte medgifva, att för utvidgning af församlingens kyrkogård finge från nämnda egendom för alltid afsöndras ett jordområde, Dammlyckan kalladt, som på sätt en ansökningen vidfogad, af kommissionslandtmätaren N. R. Appelgren år 1904 öfver området upprättad karta jämte protokoll öfver områdets uppmätning utvisade, vore beläget emellan Dalbys järnvägsstation, en till Malmö ledande väg och egendomen Dalby n:is 40 och 41 och genom nämnda väg skildt från Dalby kyrkas område samt innehölle en areal af 1,75 hektar.

Öfver denna ansökning hafva yttranden afgifvits af arrendatorn af kungsgården, uppbördsförvaltningen i Torna och Bara härads fögderi samt förste provinsialläkaren i länet.

Arrendatorn har i sitt yttrande anfört, bland annat, att ifrågavarande område, som utgjordes af ängsmark, icke kunde utan synnerligen stora olägenheter för arrendatorn från kungsgården afsöndras, enär större delen af den myckenhet hö, 15,000 kilogram, arrendatorn hade att årligen leverera till Flyinge hingstdepå, skördades uteslutande å detta område, som dessutom lämnade bete för kungsgårdens behof. Därest ansökningen emellertid vunne bifall, borde den årliga afgålden för området bestämmas till 200 kronor för hektar.

Sedan församlingen på gifven anledning vid kyrkostämma den 7 december 1904 inskränkt sin underdåniga ansökning att omfatta upplåtelse af allenast den å förberörda karta med blå linjer utmärkta del af området i fråga, innehållande enligt kartan åtecknad intyg 1 hektar, hafva utlåtanden inhämtats af vederbörande domänintendent samt biskopsämbetet i Lunds stift.

Domänintendenten har vitsordat, att Dammlyckan vore med hänsyn särskildt till nu bestämda arrendevillkor af synnerligt stort värde för

arrendatorn samt framhållit, att, därest åt församlingen från området upplättes 1 hektar mark med det läge, som å öfvermålade karta angåfves, återstående delen blefve för framtiden mycket svårskött.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet, som med eget underdånigt yttrande af den 23 mars 1905 öfverlämnat samtliga nu omnämnda handlingar, har förklarat sig icke hafva något att erinra emot, att det föreslagna jordområdet om 1 hektars rymd för alltid afsöndrades från kungsgården till förevarande ändamål.

Efter erhållen nådig remiss har domänstyrelsen den 30 december 1905 i ärendet afgifvit underdånigt utlåtande samt därvid öfverlämnat yttranden af chefen för Flyinge hingstdepå och af stuteriöfverstyrelsen.

Stuteriöfverstyrelsen har uti sitt underdåniga yttrande anfört, att, enär af den i ärendet föreliggande utredningen syntes framgå, att det till afsöndring från kungsgården ifrågasatta jordområdet om 1 hektar för kungsgårdens arrendator vore af synnerligen stort värde samt att det sammas afskiljande för ändamålet i fråga skulle medföra väsentliga olägenheter, särskildt beträffande användningen af återstående delen af ängsmarken Dammyckan, och därtill komme, att annat för ändamålet lämpligt, mindre värdefullt område syntes kunna erhållas, stuteriöfverstyrelsen ansåge sig icke kunna tillstyrka bifall till den gjorda framställningen. För den händelse Kungl. Maj:t likväl skulle finna skäligt bifalla framställningen, har styrelsen hemställt, att den årliga afgälden för berörda område icke måtte bestämmas till lägre belopp än efter 200 kronor för hektar.

För egen del har domänstyrelsen instämt i stuteriöfverstyrelsens yttrande, dock att, därest Kungl. Maj:t skulle finna den ifrågasatta upplåtelsen böra medgifvas, domänstyrelsen ansåge, att den icke borde ske mot årlig afgäld, utan mot köpeskilling, som på församlingens bekostnad bestämdes i den ordning, nådiga förordningen den 14 april 1866 föreskrefve, och under villkor i öfrigt, att köpeskillingen erlades vid tillträdet och af församlingen till landtränteriet inbetalades, att området finge af församlingen tillträdas vid utgången af nu löpande arrendeperiod den 14 mars 1914 eller dessförinnan å tid, hvarom församlingen kunde med vederbörande arrendator öfverenskomma, och att församlingen skulle vara skyldig att, om så påfordrades, uppsätta och för all framtid underhålla stängsel i områdets gräns mot kronans mark.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet har härefter på gifven anledning inkommit med förnyadt underdånigt utlåtande i ärendet af den

31 nästlidna mars och därvid öfverlämnat utdrag af protokoll vid sammanträde med kyrkorådet i församlingen den 9 och vid kyrkostämma den 18 i samma månad. Af nämnda protokollsutdrag framgår, att församlingen funnit sig böra ytterligare inskränka sin ansökning om markförvärf från kungsgården till att gälla upplåtelse af ett å en af J. N. Thuring den 23 nästlidna mars upprättad kartskiss med åtecknad beskrifning med litt. a utmärkt område om 0,5 hektar, för hvilket område församlingen förklarar sig villig att under den återstående arrendetiden erlægga en årlig afgäld, beräknad efter 200 kronor för hektar.

För egen del har Kungl. Maj:ts befallningshafvande i nyssnämnda utlåtande hemställt, att, då det nu ifrågasatta området om 0,5 hektar bättre än annan jord lämpade sig för utvidgning af församlingens kyrkogård samt afsöndring af området med det läge, som å nämnda kartskiss angåfves, icke försvårade tillgodogörande af återstoden af ängsmarken Dammlyekan, området måtte till begravningsplats åt Dalby församling upplåtas mot en årlig afgäld, beräknad efter 200 kronor för hektar, med rätt för församlingen att vid arrendetidens slut eller dessförinnan tillösa sig marken mot en köpeskilling, motsvarande afgälden, kapitaliserad efter 4 procent.»

Aberopande hvad i detta ärende förekommit och under erinran, att köpeskillingen i likartade fall som det här ifrågavarande pläгат bestämmas på sätt Kungl. Maj:ts befallningshafvande föreslagit, hemställde departementschefen om aflåtande af nu förevarande proposition.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förenämnda framställning må
af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 7 maj 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.